İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/41

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/200
Karar No. 2026/2829
Tarihi: 30.03.2026

●YETKİ TESPİTİNE İTİRAZ
●SENDİKANIN YETKİ TESPİT BAŞVURU ANINDAN ÖNCE İŞE GİRİŞİ VE İŞTEN AYRILIŞI SGK'YA BİLDİRİLMEYEN İŞÇİLERİN YETKİ TESPİTİNDE DİKKATE ALINAMAYACAĞI

ÖZETİ: Dosya içeriğine göre davalı Sendika tarafından 23.10.2023 tarihinde saat 13.46 itibarıyla yetki tespit başvurusu yapıldığı gözetilerek Ekim 2024 döneminde yetki tespitine konu işyerlerine ilişkin SGK işyeri dönem bordroları dosyaya kazandırılmalı, bu kayıtlara göre işe girişi yapılan ve işten çıkışı gerçekleştirilen tüm işçiler yönünden işe giriş ve işten ayrılış bildirgelerinin SGK'ya verildiği tarih ve saate dair tüm kayıtlar getirtilmeli, yetki tespit başvuru anından önce işe girişi ve işten ayrılışı SGK'ya bildirilmeyen işçilerin yetki tespitinde dikkate alınamayacağı hususu gözetilmeli, bu suretle toplanacak tüm deliller değerlendirildikten sonra oluşacak sonuca göre karar verilmelidir.
Belirtilen hususlar açıklığa kavuşturulmadan eksik inceleme sonucunda İlk Derece Mahkemesince yazılı şekilde hüküm tesisi ve bu karara karşı yapılan istinaf başvurularının esastan reddi kararı hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacılardan Mahal Lojistik Hiz. AŞ vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacılar vekili dava dilekçesinde; müvekkillerinin davalı Öz Haber İş Öz Haber İletişim İşçileri Sendikasının (Sendika) başvurusu üzerine davalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının (Bakanlık) 30.10.2024 tarihli ve 423021 sayılı olumlu yetki tespit yazısının müvekkili Şirkete 31.10.2024 tarihinde tebliğ edildiğini, yetki tespiti yazısının iş ortaklığı adına verildiğini, anılan iş ortaklığının tüzel kişiliği

bulunmadığını, daha sonra iş ortaklığı ticari işletmesinin tür ve unvan değiştirerek davacı Mahal Lojistik Hizmetleri AŞ'ye dönüştüğünü, davalı Bakanlığın yetki tespit yazısının tüzel kişiliği bulunmayan ve şu an cari olmayan iş ortaklığı ticari işletmesi adına verildiğini, davalı Sendikanın başvuru tarihi itibarıyla gerekli çoğunluğu sağlayamadığını, davacı Şirketin çalışan sayısının hatalı olduğunu, yetki tespit başvurusu tarihi itibarıyla müvekkili nezdinde çalışan sayısının çok daha fazla olduğunu belirterek 04.08.2021 tarihli ve 22309 sayılı olumlu yetki tespitinin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Bakanlık vekili cevap dilekçesinde; Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) işverence yapılan tescil sonucu Genel Müdürlük nezdinde kurulu

sendika yetki sistemine SGK kayıtlarından otomasyon sistemi ile yansıyan bilgiler doğrultusunda işlem yapıldığını, Kurum kayıtlarına göre işveren iş ortaklığının İşkolları Yönetmeliği'nin 07 sıra No.lu *iletişim* işkolunda faaliyet gösteren 6 işyeri bulunduğunun tespit edildiğini ve yetki tespitinin işletme düzeyinde yapıldığını, yetki başvuru tarihi itibarıyla söz konusu işyerlerinde 529 işçinin çalıştığını, bunlardan 377'sinin davalı Sendikaya üye olduğunun tespit edildiğini ve buna ilişkin dava konusu olumlu yetki tespit yazısının taraflara gönderildiğini belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

2. Diğer davalı cevap dilekçesi vermemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davanın hak düşürücü süre içinde açıldığı, Sosyal Güvenlik Merkezlerinden gelen müzekkere cevaplarından; 1901638.035 sicil No.lu işyerinde yetki tespit tarihinde çalışan işçi sayısı bildirilmediği, davacıya ait yetki tespiti kapsamındaki diğer işyerlerinde ise toplam işçi sayısının, 1 + (254-8=246) + (183-4=179) + 47 + (191.-6=185) 658 olduğu, davalı Sendika üye sayısının ise, 164 + 2 + 128 + 1 + 74 = 369 olduğu hususunun bilirkişi raporuyla tespit edildiği, sonuç olarak tespite konu işyerlerinde 658 işçinin çalıştığı ve bunlardan 369'unun davalı Sendikaya üye olduğu, davalı Sendikanın işletme toplu iş sözleşmesi için gereken çoğunluğa sahip olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacılar vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye

Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı Mahal Lojistik Hiz. AŞ vekili temyiz dilekçesinde; Mahkemece deliller tam olarak toplanmadan eksik inceleme ile karar verildiğini, yetki tespitinin tüzel kişiliği bulunmayan iş ortaklığı adına yapılmasının hatalı olduğunu, bir kısım işyerlerinin dikkate alınmadığını ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun (6356 sayılı Kanun) 41 ve devamı maddeleri kapsamında yetki tespitine itiraz istemine ilişkindir.

Toplu iş sözleşmesi kavramı 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 53. maddesinde düzenlenmiştir. *"Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı"* başlıklı maddenin 1. fıkrasına göre *"İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler."*

Toplu iş sözleşmesi yetkisi ise toplu iş sözleşmesi ehliyetine sahip olan kişi veya kuruluşların mevzuatta öngörülen şartları sağlaması durumunda toplu iş sözleşmesi yapabilme yetkisi olarak ifade edilebilir.

6356 sayılı Kanun'un 41. maddesine göre sendikanın toplu iş sözleşmesi imzalayabilmek için gerekli çoğunluğu sağlayıp sağlayamadığı, başvuru tarihi itibarıyla değerlendirilecektir.

6356 sayılı Kanun'un 42/2 hükmüne göre Bakanlık tarafından başvuru tarihindeki kayıtlara göre yetki tespit başvurusu sonuçlandırılacaktır. 6356 sayılı Kanun'un 42/4 hükmüne göre ise *"Sigortalılığın başlangıcı ile sona ermesine ilişkin bildirimlerden yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılmayanlar, yetkili işçi sendikasının tespitinde dikkate alınmaz."*

Toplu İş Sözleşmesi Yetki Tespiti ile Grev Oylaması Hakkında Yönetmelik'in (Yönetmelik) *"Yetki tespit başvurusu"* başlıklı 7. maddesine göre *"(1) Toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işçi sendikası, Bakanlığa yazılı olarak başvurarak yetkili sendika olduğunun tespitini ister. İşveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren de Bakanlığa yazılı olarak başvurarak yetkili işçi sendikasının tespitini isteyebilir.*

(2) Yetki tespit başvurusunun Bakanlık evrak kayıtlarına alındığı tarih başvuru tarihi olarak kabul edilir.

(3) Yürürlükte olan toplu iş sözleşmesi varsa, taraflar bu sözleşmenin sona ermesinden önceki yüz yirmi gün içerisinde yetki tespit başvurusunda bulunabilir.

(4) Yetkili işçi sendikasının tespitinde, sigortalılığın başlangıcı ile sona ermesine ilişkin olarak yetki tespit başvurusu tarihinden önce Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılmamış bildirimler dikkate alınmaz."

Bu düzenlemeler ışığında ifade etmek gerekir ki; 6356 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre, başvuru tarihinden önce SGK'ya işe giriş bildirgeleri ve işten ayrılış bildirgeleri verilmeyen işçiler bakımından bu bildirgeler dikkate alınamaz. Diğer taraftan başvuru tarihi ile aynı gün verilen bildirgeler yönünden ise zaman itibarıyla değerlendirme yapılmalı, yetki tespit başvuru ânından önce işe girişi bildirilmeyen işçiler yetki tespitinde dikkate alınmamalı, yetki tespit başvuru anından önce işten ayrılışı SGK'ya bildirilmeyen işçiler ise yetki tespitinde dikkate alınmalıdır.

İnceleme konusu davada, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 23.10.2024 başvuru tarihi itibarıyla davacıya ait işyerlerinde toplam 529 işçi çalıştığı ve 377 sendika üyesi bulunduğu gerekçesiyle davalı Sendikanın işletme toplu iş sözleşmesi yapabilmek için gerekli çoğunluğu sağladığına dair 30.10.2024 tarihli ve 423021 sayılı olumlu yetki tespit kararı verilmiştir.

Somut uyuşmazlıkta davacı işveren tarafından, yetki tespitine esas alınan işyerlerinde çalışan işçi sayısına dair tespitin hatalı olduğu ve davalı Sendika tarafından çoğunluğun sağlanamadığı iddia edilmiş; İlk Derece Mahkemesince alınan bilirkişi raporuna göre davalı Sendikanın başvuru tarihi itibarıyla iş ortaklığı işverenine ait 6işyerinde 658 işçi çalıştığı ve 369 sendika üyesi bulunduğu, davalı Sendikanın işletme toplu iş sözleşmesi yapabilmek için gerekli çoğunluğa sahip olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş ve Bölge Adliye Mahkemesince de istinaf başvurusunun esastan reddine hükmedilmiş ise de dosya kapsamına göre yetki tespitine esas alınan işyerlerinde yetki başvuru tarihi itibarıyla çalışan işçi sayısı duraksamaya yer vermeyecek şekilde tespit edilmediğinden, yapılan araştırma eksik olup hüküm kurmaya yeterli değildir.

Dosya içeriğine göre davalı Sendika tarafından 23.10.2023 tarihinde saat 13.46 itibarıyla yetki tespit başvurusu yapıldığı gözetilerek Ekim 2024 döneminde yetki tespitine konu işyerlerine ilişkin SGK işyeri dönem bordroları dosyaya kazandırılmalı, bu kayıtlara göre işe girişi yapılan ve işten çıkışı gerçekleştirilen tüm işçiler yönünden işe giriş ve işten ayrılış bildirgelerinin SGK'ya verildiği tarih ve saate dair tüm kayıtlar getirtilmeli, yetki tespit başvuru anından önce işe girişi ve işten ayrılışı SGK'ya bildirilmeyen işçilerin yetki tespitinde dikkate alınamayacağı hususu gözetilmeli, bu suretle toplanacak tüm deliller değerlendirildikten sonra oluşacak sonuca göre karar verilmelidir.

Belirtilen hususlar açıklığa kavuşturulmadan eksik inceleme sonucunda İlk Derece Mahkemesince yazılı şekilde hüküm tesisi ve bu karara karşı yapılan istinaf başvurularının esastan reddi kararı hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

30.03.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.